

2011 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas byloje (*Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland (Jungtinė Karalystė, Airija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą*) N. S. (C-411/10) prieš *Secretary of State for the Home Department* ir M. E. (C-493/10), A. S. M., M. T., K. P., E. H. prieš *Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform*

(Sujungtos bylos C-411/10 ir C-493/10) ⁽¹⁾

(Sąjungos teisė — Principai — Pagrindinės teisės — Sąjungos teisės įgyvendinimas — Nežmoniško arba žeminamo elgesio draudimas — Bendroji Europos prieglobsčio sistema — Reglamentas (EB) Nr. 343/2003 — „Saugių šalių“ sąvoka — Prieglobsčio prašytojo perdavimas atsakingai valstybei narėi — Pareiga — Nuginčijama prezumpcija, kad tokia valstybė narė gerbia pagrindines teises)

(2012/C 49/13)

Proceso kalba: anglų

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), High Court of Ireland

Šalys pagrindinėje byloje

Ieškovai: N. S. (C-411/10), M. E., A. S. M., M. T., K. P., E. H. (C-493/10)

Atsakovai: *Secretary of State for the Home Department* (C-411/10), *Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform* (C-493/10)

dalyvaujant: *Amnesty International Ltd* ir *AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (UK)* (C-411/10), *United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (UK)* (C-411/10), *Equality and Human Rights Commission (EHRC)* (C-411/10), *Amnesty International Ltd* ir *AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe) (IRL)* (C-493/10), *United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (IRL)* (C-493/10)

Dalykas

(C-411/10)

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — *Court of Appeal (England & Wales)* — (Jungtinė Karalystė) — 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus (OL L 50, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 109), 3 straipsnio 1 ir 2 dalių ir III skyriaus nuostatų aiškinimas — 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/9/EB, nustatančios minimalias normas dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo (OL L 31, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 101), 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų

šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL L 304, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 96) ir 2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyvos 2005/85/EB, nustatančios būtiniausių reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL L 32, p. 13), nuostatose numatytų būtiniausių standartų dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo aiškinimas — Už Afganistano piliečio pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra — Pagrindinių teisių pažeidimo rizika, jei prašytoją atsiima anksčiau buvusi atsakinga valstybė narė — Pagrindinių teisių chartijos ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis prieglobsčio prašytojui suteikiamos apsaugos pobūdis ir apimtys

(C-493/10)

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — *High Court of Ireland* — 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus (OL L 50, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 109), 3 straipsnio 2 dalies ir 18 straipsnio aiškinimas — Už prieglobsčio prašymų, kuriuos pateikė kelių trečiųjų šalių (Afganistano, Irano ir Alžyro) piliečiai, nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra — Valstybės narės pareiga priiimti atsakomybę už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą remiantis Reglamente (EB) Nr. 343/2003 3 straipsnio 2 dalimi, jei yra rizikos, kad pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus atsakinga valstybė narė gali pažeisti prieglobsčio prašytojo pagrindines teises ir (arba) nesilaikyti būtiniausių reikalavimų, nustatytų direktyvose 2003/9/EB, 2004/83/EB ir 2005/85/EB

Rezoliucinė dalis

1. Pagal 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, 3 straipsnio 2 dalį valstybės narės priimtu sprendimu nagrinėti prieglobsčio prašymą, net jeigu ji pagal šio reglamento III skyriuje nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą, įgyvendinama Sąjungos teisė pagal ESS 6 straipsnį ir (arba) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnį.
2. Pagal Sąjungos teisę draudžiama taikyti nuginčijamą prezumpciją, kad valstybė narė, kuri yra atsakinga pagal Reglamento Nr. 343/2003 3 straipsnio 1 dalį, gerbia Europos Sąjungos pagrindines teises.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybės narės, įskaitant nacionalinius teismus, privalo neperduoti prieglobsčio prašytojo „atsakingai valstybei narėi“, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 343/2003, kai negali nežinoti, kad sisteminiai prieglobsčio procedūros ir prieglobsčio prašytojų priėmimo sąlygų tokioje valstybėje narėje

trūkumai yra rimta ir pagrįsta priežastis manyti, jog prašytojui kils reali nežmoniško ar žeminamo elgesio grėsmė, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Nepažeidžiant Reglamento Nr. 343/2003 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos valstybės narės teisės pačiai išnagrinėti prašymą tuo atveju, jei negali perduoti prašytojo kitai Europos Sąjungos valstybei narei, kai tokia valstybė yra atsakinga valstybė narė pagal šio reglamento III skyriuje nustatytus kriterijus, valstybė narė, kuri turi atlikti tokį perdavimą, privalo išnagrinėti šiame skyriuje išdėstytus kriterijus, kad įvertintų, ar kuris nors kitas kriterijus leidžia nustatyti kitą valstybę narę, kuri būtų atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą.

Tačiau valstybė narė, kurioje yra prieglobsčio prašytojas, privalo užtikrinti, kad dėl nepagrįstai ilgai truncančios atsakingos valstybės narės nustatymo procedūros nebūtų dar labiau pažeistos šio prašytojo pagrindinės teisės. Jei būtina, tokia valstybė narė pati turi išnagrinėti prašymą laikydamasi Reglamento Nr. 343/2003 3 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos.

3. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 1, 18 ir 47 straipsnius atsakymai nesikeičia.
4. Tiek, kiek nurodyti klausimai susiję su Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išpareigojimais, atsakymai į antrąjį–šeštąjį klausimus, pateiktus byloje C-411/10, nesiskirtų, jei būtų atsižvelgta į Protokolą Nr. 30 dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Lenkijos Respublikai ir Jungtinei Karalystei.

(¹) OL C 274, 2010 10 9.
OL C 13, 2011 1 15.

2011 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas byloje (Bundesverwaltungsgericht (Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą) Tomasz Ziolkowski (C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10) prieš Land Berlin

(Sujungtos bylos C-424/10 ir C-425/10) (¹)

(Laisvas asmenų judėjimas — Direktyva 2004/37/EB — Teisė nuolat gyventi šalyje — 16 straipsnis — Legalus gyvenimas šalyje — Gyvenimas šalyje nacionalinės teisės pagrindu — Gyvenimo laikotarpiai iki atitinkamo piliečio kilmės valstybės įstojimo į Sąjungą)

(2012/C 49/14)

Proceso kalba: vokiečių

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Bundesverwaltungsgericht

Šalys pagrindinėje byloje

Ieškovai: Tomasz Ziolkowski (C-424/10), Barbara Szeja, Maria-Magdalena Szeja, Marlon Szeja (C-425/10)

Atsakovė: Land Berlin

dalyvaujant: Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht

Dalykas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Bundesverwaltungsgericht — 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje 16 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio aiškinimas (OL L 158, p. 77; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 46) — Sąjungos pilietis, kuris pagal priimančiosios valstybės narės teisės aktus penkerius metus teisėtai gyveno valstybėje narėje, tačiau per šį laikotarpį niekada neįvykdė Direktyvos 2004/38/EB 7 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų — Sąvoka „teisėtai gyvenimas“ — Gyvenimas šalyje, kuris trunka penkerius metus tik tuo atveju, jei atsižvelgiama į laikotarpius, einančius iki suinteresuotojo asmens kilmės valstybės įstojimo į Europos Sąjungą — Gyvenimo trukmės, būtinos siekiant įgyti teisę nuolat gyventi šalyje, nustatymas.

Rezoliucinė dalis

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinančios Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, 16 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad Sąjungos pilietis, kuris tik pagal nacionalinę teisę daugiau nei penkerius metus legaliai gyveno priimančiojoje valstybėje narėje, negali būti laikomas įgijusiu teisę nuolat gyventi šalyje pagal šią nuostatą, jeigu per šį laikotarpį jis neatitiko tos pačios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje numatytų reikalavimų.
2. Nesant konkrečių nuostatų stojimo akte, kad būtų įgyta teisė nuolat gyventi šalyje pagal Direktyvos 2004/38 16 straipsnio 1 dalį, reikia atsižvelgti į trečiosios valstybės piliečio gyvenimo valstybėje narėje laikotarpius iki šios trečiosios valstybės įstojimo į Sąjungą, jeigu jais gyventa laikantis jos 7 straipsnio 1 dalyje numatytų reikalavimų.

(¹) OL C 301, 2010 11 06.